

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO

NR 6 W NOWYM SĄCZU

„Zwracam się również do was drodzy nauczyciele i wychowawcy.
[...]Stoicie przed trudnym i poważnym wezwaniem. Młodzi was potrzebują. Oni szukają wzorców, które byłyby dla nich punktem odniesienia.
Oczekują odpowiedzi na wiele zasadniczych pytań, jakie nurtują ich umysły i serca, a nade wszystko domagają się od was przykładu życia.
Trzeba, abyście byli dla nich przyjaciółmi, wiernymi towarzyszami i sprzymierzeńcami w młodzieńczej walce.
Pomagajcie im budować fundamenty pod ich przyszłe życie.”
„Szkoła winna stać się kuźnią cnót społecznych tak bardzo potrzebnych naszemu narodowi”.

Jan Paweł II
czerwiec 1999 r. Łowicz

PODSTAWA PRAWNA:

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracowano na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego, w szczególności:

Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela

Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich

Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich

Statutu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6 w Nowym Sączu

Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w szkole

Podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027

WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa działania szkoły w zakresie wychowania, profilaktyki, ochrony zdrowia psychicznego i fizycznego, bezpieczeństwa oraz wspierania uczniów w ich wszechstronnym rozwoju.

Program jest odpowiedzią na rozpoznane potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli oraz na aktualne wyzwania społeczne i edukacyjne.

W roku szkolnym 2026/2027 szczególne znaczenie mają działania związane z:

- budowaniem odporności psychicznej i społecznej uczniów,
- przeciwdziałaniem przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy,
- profilaktyką uzależnień, w tym uzależnień od nikotyny i e-papierosów,
- przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym,
- higieną cyfrową i bezpiecznym korzystaniem z Internetu,
- odpowiedzialnym korzystaniem ze sztucznej inteligencji,
- rozwijaniem krytycznego myślenia,
- promocją zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- rozwijaniem kompetencji emocjonalnych i społecznych,
- kształtowaniem postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych,
- rozwijaniem odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych,
- wspieraniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- wzmacnianiem współpracy szkoły z rodzicami.

Misją szkoły jest tworzenie bezpiecznego, przyjaznego i wspierającego środowiska, w którym każdy uczeń może rozwijać swoje możliwości, zainteresowania i talenty oraz zdobywać wiedzę i umiejętności potrzebne do odpowiedzialnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wspieramy uczniów we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

Sfera fizyczna – ukierunkowana na zdobywanie przez ucznia wiedzy i umiejętności umożliwiających prowadzenie zdrowego stylu życia oraz podejmowanie odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych. Obejmuje kształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych, zasad zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej i dbałości o zdrowie własne oraz innych osób. Ważnym elementem jest również profilaktyka chorób i zachowań ryzykownych,

przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom od nikotyny i e-papierosów, oraz rozwijanie świadomości wpływu codziennych wyborów na zdrowie i dobrostan człowieka.

Sfera psychiczna – ukierunkowana na rozwijanie zdrowia psychicznego, odporności psychicznej i emocjonalnej oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem, trudnościami, presją rówieśniczą i doświadczeniem niepowodzenia. Obejmuje kształtowanie poczucia własnej wartości, sprawczości i godności, szacunku dla siebie i innych, umiejętności rozpoznawania, wyrażania i regulowania emocji oraz korzystania z pomocy w sytuacjach kryzysowych. Wspieramy również ciekawość poznawczą, motywację do nauki, samodzielność, krytyczne i logiczne myślenie, umiejętność analizowania informacji, argumentowania i wyciągania wniosków.

Sfera społeczna – ukierunkowana na kształtowanie umiejętności budowania prawidłowych relacji interpersonalnych, współpracy, komunikowania się, rozwiązywania konfliktów oraz respektowania praw i potrzeb innych osób. Rozwijamy postawy szacunku, empatii, odpowiedzialności, tolerancji i przeciwdziałania przemocy, dyskryminacji oraz wykluczeniu. Wzmacniamy poczucie tożsamości indywidualnej, rodzinnej, kulturowej, regionalnej i narodowej, przywiązanie do historii i tradycji oraz odpowiedzialność za środowisko szkolne i lokalne. Zachęcamy uczniów do aktywnego udziału w życiu szkoły, samorządzie uczniowskim, wolontariacie i działaniach na rzecz innych osób. Kształtujemy również odpowiedzialne funkcjonowanie w środowisku cyfrowym, w tym bezpieczne i świadome korzystanie z Internetu, mediów społecznościowych oraz narzędzi opartych na sztucznej inteligencji.

Sfera aksjologiczna – ukierunkowana na kształtowanie konstruktywnego, spójnego i stabilnego systemu wartości oraz umiejętności dokonywania odpowiedzialnych wyborów. Rozwijamy szacunek dla godności człowieka, życia, zdrowia, rodziny, praw i wolności, a także wartości takich jak uczciwość, odpowiedzialność, prawdomówność, sprawiedliwość, szacunek, empatia, solidarność, pracowitość i wytrwałość. Wspieramy uczniów w poszukiwaniu sensu, rozwijaniu zainteresowań i pasji, budowaniu poczucia własnej wartości oraz dostrzeganiu znaczenia własnych działań dla siebie, innych ludzi i wspólnoty. Kształtujemy postawy prospołeczne, obywatelskie i patriotyczne oraz odpowiedzialność za podejmowane decyzje.

1. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WEDŁUG CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH ORAZ CZYNNIKÓW RYZYKA

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej oraz potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, przeprowadzonej z wykorzystaniem m.in.:

- obserwacji uczniów,
- rozmów z uczniami i rodzicami,
- informacji przekazywanych przez wychowawców i nauczycieli,
- analizy frekwencji,
- analizy sytuacji wychowawczych i interwencji podejmowanych przez szkołę,
- analizy korzystania przez uczniów z urządzeń cyfrowych,
- rozpoznania potrzeb w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- analizy dokumentacji pedagogów, psychologa i wychowawców,
- wyników ankiet diagnostycznych przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- analizy czynników chroniących i czynników ryzyka.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można przyjąć, że większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie i ma możliwość zwrócenia się o pomoc do wychowawcy, pedagogów, psychologa lub innego pracownika szkoły.

Jednocześnie w środowisku szkolnym wymagają dalszego wzmacniania następujące obszary:

1. **Relacje rówieśnicze** – pojawiające się konflikty, dokuczanie, wyśmiewanie, agresja słowna oraz trudności w konstruktywnym rozwiązywaniu sporów.
2. **Zdrowie psychiczne** – obserwowane u części uczniów trudności w radzeniu sobie ze stresem, presją rówieśniczą, porażką, emocjami oraz obniżonym poczuciem własnej wartości.
3. **Bezpieczeństwo cyfrowe** – nadmierne korzystanie z telefonów, Internetu i mediów społecznościowych, trudności z zachowaniem równowagi pomiędzy aktywnością online i offline oraz ryzyko cyberprzemocy.
4. **Uzależnienia** – potrzeba dalszej profilaktyki dotyczącej e-papierosów, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych, w szczególności nadmiernego korzystania z telefonu, gier i Internetu.

5. **Frekwencja** – konieczność systematycznego monitorowania absencji i podejmowania szybkich działań w przypadku powtarzających się nieobecności.
6. **Bezpieczeństwo i przestrzeganie zasad** – potrzeba konsekwentnego przypominania uczniom zasad obowiązujących w szkole oraz wzmacniania odpowiedzialności za własne zachowanie.
7. **Specjalne potrzeby edukacyjne** – konieczność indywidualizacji działań i ścisłej współpracy nauczycieli, specjalistów i rodziców.
8. **Aktywność i sprawczość uczniów** – potrzeba dalszego rozwijania zainteresowań, talentów, aktywności społecznej, działań projektowych i wolontariackich.

W wyniku analizy przeprowadzonej diagnozy zostały wyłonione następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka.

Czynniki chroniące:

- pozytywna atmosfera szkoły,
- relacje uczniów z nauczycielami i wychowawcami,
- możliwość uzyskania pomocy pedagoga i psychologa,
- zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- aktywność sportowa, artystyczna i społeczna,
- działalność Samorządu Uczniowskiego i wolontariatu,
- współpraca z rodzicami,
- zaangażowanie rodziców w życie szkoły,
- respektowanie zasad i norm szkolnych,
- dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- współpraca szkoły z instytucjami wspierającymi dzieci i rodziny,
- rozwijanie umiejętności emocjonalnych i społecznych.

Czynniki ryzyka:

W dalszych działaniach profilaktycznych należy zwrócić szczególną uwagę na:

- agresję słowną i zachowania przemocowe,
- konflikty i trudności w relacjach rówieśniczych,
- cyberprzemoc,
- nadmierne korzystanie z telefonu i Internetu,

- niewłaściwe korzystanie z mediów społecznościowych,
- kontakt z treściami szkodliwymi w Internecie,
- używanie e-papierosów i innych produktów nikotynowych,
- ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi,
- uzależnienia behawioralne,
- problemy z frekwencją,
- trudności emocjonalne,
- trudności w radzeniu sobie ze stresem i porażką,
- niewystarczającą reakcję świadków na przemoc i niewłaściwe zachowania,
- problemy rodzinne mogące wpływać na funkcjonowanie ucznia.

2. CELE GŁÓWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO NA ROK SZKOLNY 2026/2027

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia.
2. Budowanie bezpiecznej i przyjaznej szkoły.
3. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego uczniów.
4. Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej.
5. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.
6. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych.
7. Rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych.
8. Rozwijanie higieny cyfrowej i odpowiedzialnego korzystania z technologii.
9. Kształtowanie krytycznego myślenia i odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.
10. Budowanie odporności psychicznej i społecznej.
11. Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych.
12. Rozwijanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
13. Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
14. Wzmacnianie współpracy z rodzicami i instytucjami.
15. Rozwijanie zainteresowań, kreatywności, aktywności poznawczej i sprawczości uczniów.
16. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

3. OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

- **Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy:**

Cele:

- zapewnienie bezpieczeństwa uczniom,
- przeciwdziałanie przemocy fizycznej, psychicznej i słownej,
- przeciwdziałanie cyberprzemocy,
- rozwijanie odpowiedzialności świadków przemocy,
- znajomość procedur reagowania.

Działania:

- zapoznavanie uczniów ze Standardami Ochrony Małoletnich,
- przypominanie zasad obowiązujących w szkole,
- lekcje wychowawcze dotyczące przemocy i agresji,
- Tydzień przeciwdziałania przemocy rówieśniczej,
- nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- rozmowy indywidualne,
- interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa,
- współpraca z rodzicami,
- współpraca z Policją i innymi instytucjami,
- działania dotyczące bezpiecznej drogi do szkoły,
- przygotowanie do zdobycia karty rowerowej.

Odpowiedzialni: dyrektor, wychowawcy, wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog.

Termin: cały rok szkolny.

- **Higiena cyfrowa, Internet i sztuczna inteligencja**

Cele:

- bezpieczne korzystanie z Internetu,
- ograniczanie nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych,
- rozwijanie krytycznego myślenia,
- przeciwdziałanie cyberprzemocy,
- odpowiedzialne korzystanie z AI.

Działania:

- o zajęcia o higienie cyfrowej,
- o Dzień Bezpiecznego Internetu,
- o rozmowy o czasie spędzanym przed ekranem,
- o edukacja dotycząca prywatności i ochrony danych,
- o rozpoznawanie fałszywych informacji i manipulacji,
- o rozmowy o odpowiedzialnym korzystaniu z AI,
- o edukacja dotycząca praw autorskich i uczciwości,
- o wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu offline,
- o współpraca z rodzicami w zakresie ustalania zasad korzystania z urządzeń.

Odpowiedzialni: nauczyciele informatyki, wychowawcy, pedagog, psycholog.

Termin: cały rok szkolny.

• **Profilaktyka uzależnień**

Cele:

- o zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych,
- o przeciwdziałanie używaniu e-papierosów i produktów nikotynowych,
- o przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- o rozwijanie umiejętności odmawiania,
- o wzmacnianie odpowiedzialności za własne zdrowie.

Działania:

- o zajęcia dotyczące szkodliwości nikotyny i e-papierosów,
- o profilaktyka alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
- o edukacja dotycząca uzależnień od telefonu, Internetu, gier i mediów społecznościowych,
- o ćwiczenie umiejętności odmawiania,
- o rozwijanie odporności na presję grupy,
- o spotkania z przedstawicielami Policji i specjalistami,
- o zajęcia profilaktyczne w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Bibliotece pedagogicznej,
- o konsultacje dla rodziców.

Odpowiedzialni: pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści zewnętrzni.

Termin: cały rok szkolny.

- **Zdrowie fizyczne i zdrowie psychiczne:**

Cele:

- kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie,
- rozwijanie odporności psychicznej,
- promowanie aktywności fizycznej,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- przeciwdziałanie zachowaniom autodestrukcyjnym,
- rozwijanie umiejętności korzystania z pomocy.

Działania:

- zajęcia dotyczące zdrowia psychicznego,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- rozmowy indywidualne z uczniami,
- warsztaty dotyczące stresu, emocji i samooceny,
- działania promujące aktywność fizyczną,
- współpraca z rodzicami,
- kierowanie uczniów do specjalistycznej pomocy w razie potrzeby,
- działania związane z edukacją zdrowotną.

Odpowiedzialni: wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna, nauczyciele wychowania fizycznego.

Adresaci: wszyscy uczniowie.

Termin: cały rok szkolny.

- **Relacje, emocje i kompetencje społeczne**

Cele:

- rozwijanie empatii,
- poprawa relacji rówieśniczych,
- nauka komunikacji,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,

- wzmacnianie poczucia własnej wartości.

Działania:

- zajęcia integracyjne,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
- lekcje wychowawcze,
- ćwiczenia dotyczące rozpoznawania emocji,
- nauka komunikacji bez przemocy,
- zajęcia dotyczące radzenia sobie z porażką i krytyką,
- działania promujące życzliwość,
- kampanie „Bądź kumplem, nie dokuczaj” i „Agresji stop – jestem kolegą na medal”.

Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele.

Termin: cały rok szkolny.

• **Odporność społeczna, patriotyzm i postawy obywatelskie**

Cele:

- rozwijanie odpowiedzialności za wspólnotę,
- kształtowanie postaw patriotycznych,
- rozwijanie aktywności społecznej,
- uczenie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych,
- rozwijanie wolontariatu.

Działania:

- uroczystości patriotyczne,
- poznawanie historii i tradycji regionu,
- działania Samorządu Uczniowskiego,
- wolontariat,
- akcje charytatywne,
- działania na rzecz społeczności lokalnej,
- rozmowy dotyczące odpowiedzialności obywatelskiej,
- nauka właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Odpowiedzialni: wychowawcy, nauczyciele, pedagog, opiekunowie SU i wolontariatu.

- **Aktywność poznawcza, zainteresowania i sprawczość**

Cele:

- rozwijanie ciekawości poznawczej,
- rozwijanie zainteresowań i talentów,
- wzmacnianie poczucia sprawczości,
- rozwijanie kreatywności,
- rozwijanie umiejętności współpracy.

Działania:

- koła zainteresowań,
- konkursy,
- projekty edukacyjne,
- zajęcia praktyczne,
- wycieczki i warsztaty,
- prezentowanie osiągnięć uczniów,
- działania artystyczne i sportowe,
- rozwijanie czytelnictwa,
- aktywizujące metody pracy,
- projekty interdyscyplinarne.

- **Edukacja i doradztwo zawodowe**

Cele:

- poznawanie własnych mocnych stron,
- rozwijanie zainteresowań,
- poznawanie zawodów,
- przygotowanie do świadomego wyboru szkoły ponadpodstawowej,
- rozwijanie kompetencji przyszłości.

Działania:

- zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII, VIII,
- poznawanie oferty szkół ponadpodstawowych,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- udział w dniach otwartych i targach edukacyjnych,

- praca nad zainteresowaniami i mocnymi stronami,
- przygotowanie do egzaminu ósmoklasisty,
- nauka planowania własnej ścieżki edukacyjnej.

- **Edukacja ekologiczna i odpowiedzialność za środowisko**

Działania:

- segregowanie odpadów,
- ograniczanie marnowania żywności i wody,
- oszczędzanie energii,
- „Sprzątanie Świata”,
- Dzień Ziemi,
- projekty ekologiczne,
- rozwijanie odpowiedzialności za środowisko lokalne.

- **Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**

Cele:

- zapewnienie uczniom warunków do pełnego uczestnictwa w życiu szkoły,
- indywidualizacja pracy,
- przeciwdziałanie wykluczeniu,
- wzmacnianie mocnych stron ucznia.

Działania:

- rozpoznawanie potrzeb uczniów,
- dostosowanie wymagań,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- realizacja zaleceń poradni,
- współpraca nauczycieli i specjalistów,
- współpraca z rodzicami,
- działania integracyjne,
- przeciwdziałanie stygmatyzacji i dyskryminacji.

- **Działania skierowane do rodziców/opiekunów prawnych**

Szkoła będzie:

- przekazywać rodzicom informacje dotyczące funkcjonowania dziecka,
- prowadzić konsultacje indywidualne,
- organizować spotkania i działania edukacyjne,
- udzielać informacji o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej,
- wspierać rodziców w sytuacjach kryzysowych,
- prowadzić działania dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego,
- przekazywać informacje dotyczące profilaktyki uzależnień,
- współpracować z rodzicami w zakresie frekwencji i zachowania uczniów,
- informować o zasadach i procedurach obowiązujących w szkole.

4. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

Adresatami i realizatorami Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są wszyscy członkowie społeczności szkolnej:

- **uczniowie** – objęci działaniami wychowawczymi, profilaktycznymi, edukacyjnymi i wspierającymi, dostosowanymi do ich wieku, potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych;
- **rodzice/opiekunowie prawni** – jako osoby w pierwszym rzędzie odpowiedzialne za wychowanie dziecka, współpracujące ze szkołą w rozpoznawaniu jego potrzeb oraz planowaniu i realizacji działań wspierających;
- **nauczyciele i wychowawcy** – realizujący zadania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne oraz współpracujący z rodzicami i specjalistami;
- **pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści** – wspierający uczniów, rodziców i nauczycieli w rozpoznawaniu potrzeb oraz podejmowaniu działań wychowawczych, profilaktycznych i pomocowych;
- **dyrektor szkoły** – koordynujący realizację programu i zapewniający warunki do jego skutecznego wdrażania;
- **Samorząd Uczniowski** – współuczestniczący w działaniach na rzecz społeczności szkolnej, rozwijania aktywności obywatelskiej i odpowiedzialności uczniów.

Działania adresowane do uczniów

- zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami oraz zasadami funkcjonowania szkoły, w tym z najważniejszymi zapisami Statutu Szkoły, zasadami oceniania i Programem Wychowawczo-Profilaktycznym;
- kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie, naukę, zdrowie i bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo innych osób;
- rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych, w tym umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji, komunikowania potrzeb, rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie ze stresem;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości, odporności psychicznej i umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych;
- kształtowanie szacunku dla drugiego człowieka, tolerancji, empatii, odpowiedzialności i postaw przeciwdziałających przemocy, dyskryminacji, wykluczeniu i cyberprzemocy;
- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, właściwego odżywiania, higieny oraz dbałości o zdrowie psychiczne;
- prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień od nikotyny, e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- kształtowanie zasad bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu, urządzeń cyfrowych, mediów społecznościowych i narzędzi sztucznej inteligencji;
- budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, klasowej i lokalnej;
- rozwijanie aktywności uczniów, zainteresowań, talentów, kreatywności i odpowiedzialności za podejmowane działania;
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz szacunku dla kultury, tradycji i dziedzictwa narodowego i lokalnego;
- angażowanie uczniów w uroczystości, wydarzenia, wolontariat, akcje społeczne i działania na rzecz szkoły oraz środowiska lokalnego.

Działania skierowane do rodziców/opiekunów prawnych

- rozpoznawanie potrzeb i oczekiwań rodziców dotyczących działań wychowawczych, profilaktycznych i wspierających prowadzonych przez szkołę;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji i rozmów z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym i innymi specjalistami;
- przekazywanie rodzicom informacji dotyczących funkcjonowania, postępów w nauce, zachowania i potrzeb dziecka oraz możliwości uzyskania pomocy;

- prowadzenie działań psychoedukacyjnych dotyczących m.in. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, komunikacji z dzieckiem, granic i zasad wychowawczych, uzależnień, bezpieczeństwa cyfrowego i reagowania na sytuacje kryzysowe;
- włączanie rodziców w organizację uroczystości, wydarzeń, wycieczek, imprez klasowych i szkolnych oraz działań społecznych;
- zachęcanie do współpracy ze szkołą w sytuacjach trudności wychowawczych, emocjonalnych, edukacyjnych i społecznych dziecka;
- wspieranie rodziców w korzystaniu z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych instytucji wspierających dziecko i rodzinę.

Działania skierowane do nauczycieli i specjalistów

- indywidualne rozmowy, konsultacje i wymiana informacji dotyczących funkcjonowania uczniów;
- współpraca nauczycieli, wychowawców i specjalistów w rozpoznawaniu potrzeb uczniów oraz planowaniu i realizowaniu działań wspierających;
- omawianie problemów wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej oraz spotkań zespołów;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania potrzeb uczniów, ochrony zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom i zagrożeniom cyfrowym;
- udzielanie nauczycielom wsparcia w sytuacjach kryzysowych, konfliktowych i wymagających podejmowania interwencji;
- współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę;
- podejmowanie spójnych i konsekwentnych działań wychowawczych zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami, procedurami oraz Standardami Ochrony Małoletnich;
- monitorowanie skuteczności podejmowanych działań i wykorzystywanie wniosków do dalszej pracy wychowawczej i profilaktycznej.

5. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

- Dyrekcja:
 - dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
 - wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
 - stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
 - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
 - ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli,
 - dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
 - nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

- Rada pedagogiczna:
 - uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
 - dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów,
 - opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
 - opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
 - uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
 - uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

- Wychowawcy klas:
 - diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
 - rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
 - rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
 - przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
 - zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
 - są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
 - oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
 - współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
 - wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
 - dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
 - podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom,
 - współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
 - podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.
- Nauczyciele:
 - współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
 - reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
 - reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
 - udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
 - wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
 - zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
 - kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
 - rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
 - wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.
- Pedagog, psycholog szkolny:
 - diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
 - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
 - zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
 - współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
 - zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
 - współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
 - współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
 - wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
 - rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
 - aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu

problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

- **Pedagog specjalny, m.in.:**

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

- **Rodzice:**

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- Samorząd uczniowski:
 - jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z Dyrektorem,
 - uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
 - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
 - współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
 - prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
 - reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
 - propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
 - dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
 - może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

6. METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

- Lekcje wychowawcze: Realizowanie tematów związanych z profilaktyką w ramach godzin wychowawczych.
- Warsztaty i spotkania tematyczne: Zajęcia z psychologami, pedagogami, specjalistami w zakresie zdrowia psychicznego, uzależnień, przemocy.
- Projekty edukacyjne: Angażowanie uczniów w projekty profilaktyczne, które kształtują umiejętności współpracy i odpowiedzialności.
- Spotkania z rodzicami: Regularne konsultacje, warsztaty oraz prelekcje, które wspierają rodziców w procesie wychowawczym.
- Imprezy szkolne: Dni tematyczne (np. Dzień Pluszowego Misia, Dzień Postaci z Bajek, Dzień kropki, Międzynarodowy Dzień Książki, Puzzli, Dzień Życzliwości i Pozdrowień, Dzień Zdrowia Psychicznego), Święto Szkoły, Dzień Otwarty, turnieje sportowe, konkursy artystyczne, które promują zdrowy styl życia i pozytywne zachowania społeczne.

7. EWALUACJA PROGRAMU

- analiza skuteczności programu Wychowawczo-Profilaktycznego będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz corocznie dokonywanej ewaluacji wewnętrznej,
- sposoby i środki ewaluacji:
 - obserwacja i analiza zachowań uczniów,
 - obserwacja postępów w nauce,
 - frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
 - udział w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych,
- narzędzia ewaluacji:
 - ankiety dla rodziców, nauczycieli i uczniów,
 - wywiady z uczniami i rodzicami,
 - testy socjometryczne,
 - obserwacje,
 - analiza dokumentacji szkolnej.

**8. HARMONOGRAM, CZYLI STRUKTURA I SPOSÓB REALIZACJI ZADAŃ,
NA PODSTAWIE WYBRANYCH OBSZARÓW NA ROK SZKOLNY 2026/2027**

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci / klasy	Termin
1.	Zdrowie fizyczne i psychiczne	akcja „Owoce i mleko w szkole”, zajęcia, warsztaty, rozmowy indywidualne, promocja aktywności fizycznej, pierwsza pomoc, działania prozdrowotne, promowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację programu: „Trzymaj formę”, „Profilaktyka czerniaka”, Zajęcia na basenie dla kl.III, Konkursy, zawody sportowe	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pielęgniarka, nauczyciele WF	wszyscy uczniowie klasy IV-VIII	cały rok
2.	Budowanie odporności psychicznej i radzenie sobie ze stresem	zajęcia o emocjach, stresie, porażce, samoocenie, sposobach szukania pomocy Dzień życzliwości i pozdrowień	wychowawcy, pedagog, psycholog	wszyscy uczniowie	cały rok listopad
3.	Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej	zajęcia wychowawcze, integracja, rozwiązywanie konfliktów, reagowanie świadków, interwencje, współpraca z rodzicami i instytucjami Tydzień o przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej, lekcje wychowawcze poświęcone omówieniu Standardów Ochrony Małoletnich	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor wychowawcy	wszyscy uczniowie	cały rok wrzesień/ październik cały rok
4.	Higiena cyfrowa i bezpieczny Internet	zajęcia dotyczące czasu ekranowego, cyberprzemocy, prywatności,	wychowawcy, pedagog, psycholog,	wszyscy uczniowie	cały rok

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci / klasy	Termin
		szkodliwych treści, mediów społecznościowych Dzień Bezpiecznego Internetu	nauczyciele informatyki		luty
5.	Odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji	zajęcia o krytycznej ocenie informacji, odpowiedzialnym korzystaniu z AI, prawach autorskich i uczciwości	nauczyciele, wychowawcy, pedagog	klasy IV–VIII	cały rok
6.	Profilaktyka uzależnień	zajęcia dotyczące nikotyny, e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, presji grupy i umiejętności odmawiania, współpraca z instytucjami zewnętrznymi (Sanepid, policja, poradnia) w zakresie programów antynikotynowych i antynarkotykowych	pedagog, psycholog, wychowawcy, specjaliści zewnętrznymi	klasy V–VIII	cały rok
7.	Profilaktyka uzależnień behawioralnych	zajęcia dotyczące telefonu, Internetu, gier, mediów społecznościowych, rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu	pedagog, psycholog, wychowawcy	klasy IV–VIII	cały rok
8.	Relacje i kompetencje społeczne	zajęcia integracyjne, kompetencje emocjonalno-społeczne, empatia, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, zajęcia z wychowawcą poświęcone bezpiecznemu zachowaniu w sytuacjach zagrożeń	wychowawcy, pedagog, psycholog wychowawcy klas	wszyscy uczniowie uczniowie klas 4-8	cały rok 1 raz w miesiącu

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci / klasy	Termin
		(bezpiecznego zachowania się w sytuacjach zagrożeń występujących w czasie pokoju i w czasie wojny)			
9.	Odporność społeczna i postawy obywatelskie	działania SU, wolontariat, akcje społeczne, odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i innych	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, opiekun SU i wolontariatu	wszyscy uczniowie	cały rok
10.	Patriotyzm i kultura	uroczystości patriotyczne, poznawanie historii i tradycji regionu, symbole narodowe, miejsca pamięci	wychowawcy, nauczyciele, SU	wszyscy uczniowie	cały rok
11.	Aktywność poznawcza, zainteresowania i sprawczość	projekty, konkursy, koła zainteresowań, doświadczenia, wycieczki, zajęcia interdyscyplinarne, prezentacja osiągnięć	wszyscy nauczyciele, wychowawcy, biblioteka, pedagog	wszyscy uczniowie	cały rok
12.	Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	rozpoznawanie potrzeb, dostosowania, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, indywidualizacja, integracja, współpraca nauczycieli i specjalistów w opracowywaniu IPET, WOPFU	nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	uczniowie wymagający wsparcia	cały rok
13.	Frekwencja i obowiązek szkolny	bieżące monitorowanie, comiesięczna analiza frekwencji, rozmowy z uczniem i rodzicem, współpraca z instytucjami	wychowawcy, pedagog, dyrektor	wszyscy uczniowie	cały rok
14.	Doradztwo edukacyjno-zawodowe	poznawanie mocnych stron, zainteresowań, zawodów, szkół	Nauczyciel doradztwa zawodowego,	wszyscy uczniowie, szczególnie VII–VIII	cały rok

Lp.	Zadania/działania	Formy i sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Adresaci / klasy	Termin
		ponadpodstawowych, rynku pracy	wychowawcy, pedagog		
15.	Edukacja ekologiczna	organizacja pogadanek na temat zachowań poprawiających bezpieczeństwo i ochronę środowiska, Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, segregacja odpadów, oszczędzanie wody i energii, projekty ekologiczne	wychowawcy, nauczyciele	wszyscy uczniowie	cały rok
16.	Współpraca z rodzicami	konsultacje, psychoedukacja, informacje o bezpieczeństwie cyfrowym, uzależnieniach, zdrowiu psychicznym i frekwencji	wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrektor	rodzice	cały rok
17.	Współpraca z instytucjami	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, MOPS, OIK, PCPR, sąd, kuratorzy, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	dyrektor, pedagog, psycholog, wychowawcy	wg potrzeb	cały rok

Program został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

Data:

Przewodniczący Rady Rodziców:

Dyrektor szkoły:

Przewodniczący Rady Pedagogicznej: